אידישע העלדן

שפּאַנענדער ראָמאַן פון׳ם אידישן לעבן
אין דער צייט פון דער גרויסער סלחמה

פון י. נ.

(פאָרטזעצונג)

דער אונטערראַפיצער, וועלכער האָט געזעען דעם יונגערמאַן אָפּט אין דער גע־זעלשאַפט פון כוואַסטנאַוו׳ן און פאַנעג־קאַ יאַדווינגאַ האָט אָפּגהאַרציק געגעב־פערט:

— אויפ׳ן ערשטן כוים! דאָס אין דער זשידאָווסקער ראַבין, א שפּיאָן!

כיי שענבערג׳ן האָבן אָנגעהויבן צי־טערן די הענט. עס האָ א טאַוועגסעוועען ווי ער וויל מיט א קלאַפּ נידערשמעטערן דעם שורקיש פּלאַן פון דעם אונטער אָפּיצער; דאָך האָט ער זיך צוריקגעהאַלטן א ו ן האָט געזוכט צו באַגעגענען די בליקן פון די צוויי אומגליקלאַכע געפאַנענעע.

ער האָט געוואָלט זיי זאָל אים באַ־מערקן, זיי זאָלן אים זעען. ער האָט זיי געוואָלט געבן א ווינק, אַז זיי זאָלן ניט פאַרלירן דעם מוט; ער וועט זיי רעטן.

אָבער זיי האָבן אָפּגעפערט אין דער קעפּ אין אים ניט געוואָלט אָנקוקן. צי האָבן זיי מורא געהאַט אַז מיט זייערע בליקן וועלן זיי אים פאַרראַטן, צי אין דאָס געווען א געפיל פון ביטערקייט קעגן דעם מענשן וועלכן זיי האָבן צו פאַרראַ־קען זייער אומגליק — ווער וויים?

שענבערג דאָך נאָר א זיפץ געטאָן און האָט געוואַרט ביז דער קאַוואַנע מיט די געפאַנענע זיינען פאַרבייגעגאַנגען.

דאַן האָט ער מיט א גוואַלדיקן אימ־פּעט אַזוי ווי א וואַנזיניקער זיך געלאָזט לויפן אויף הינטערשטע וועגן צו א שיי־נער וויינס געקאַלכטער הויז, וואָס איז גע־שטאַנען ניט ווייט פון שטעטל.

ער האָט אריינגעשטרומט אין פאַרהויז און האָט אָן אָטעם א פרעג געטאָן דער דיינסט וועלכע האָט אים באַגעגענט:

— איז אלעקסאַנדער ניקאָלייעוויטש דאָ?

— ניין, — האָט די דיינסט געענט־פערט, — שוין צוויי טעג זייט ער איז דאָ ניט געווען.

— טאָ מעלר מיך צו דער פאַנענקאַ.

עס איז געווען די הויז, אין וועלכער פאַנענקאַ יאַדווינגאַ האָט געוואוינט אלס מעטרעסע פון דעם רוסישן קפּאיטאַן.

וועגן די דיינערן האָט געמאַלדן דער פאַ־נענקאַ דאָס אָנקומען פון דעם יונגן מאַן אין זי האַסטיק געגאַפן אים אנטקעגן.

די יונגע פּויליש אריסטאָקראַטקע האָט אויסגעזעען נאָך שענער, נאָך באַ־גערונסטערער ווי פריער. עס האָט אויסגעקוקט אַז דאָס וואָס איר פאָטער איז אַרעסטירט געווארן אלס שפּיאָן, און דאָס וואָס זי האָט געמוזט אנטלויפן פון איר מאַיאָנטיק, האָט אויף איר גאַרניט געמאַכט קיין איינדרוק.

— אהא, ענדלאַך ביסטו געקומען!

— האָט זי אויסגערופן אריינפרידיק אים אין איר קלייגעס קאַבינעט, — ווי לאַנג האָב איך דיר געוואַרטן, — ענדליך ביס־טו ביי מיר!

— ניט געווען קיין צייט, יאַדווינגאַ,

— האָט דער אידישער יונגערמאַן גע־שטאַמעלט, — עס איז מלחמה!

— וויפיל מאָל האָב איך שוין פון דיר געהערט, אַז דו האָסט ניט קיין צייט, איז עס איז מלחמה, — האָט זי זיך באַ־קלאָגט, אַרויפלייגנדיק די האַנט צו אים אויף דער פּלייצע. — אָבער וואָס נייט מיר אָן די מלחמה? איך וויל לעבן און געניסן. איך וויל דו זאָלסט זיין לעבן מיר!

שענבערג האָט אומגערולדיק זיך גע־ביסן די ליפּן.

— און כוואַסטנאַוו? — האָט עס געפרעגט.

— וואָס אַרט דיר פאַר כוואַסטנאַוו׳ן,

— האָט זי אויסגערופן, — ער איז ניט דער מאַן, וועלכן א פרוי קאָן ליבן. איך האָב דיר מער ווי איין מאָל געזאָגט אַז איך ליב דיר, און איך וויל דיר באַווייזן מיין ליבע, זעץ דיר!

ער האָט זיך געזעצט, אָבער עס איז געווען קאַנטיק, אַז ער קאָן ניט איינדזען.

ער איז געזעסן, ווי אויף הייסע קוילן.

— איך פאַרזיכער דיר, יאַדווינגאַ, אַז איך ליב דיר ווי אימער, — איז דער גרויסער שווייגער געוואָרן רעדעוודיק, — אָבער לאָז מיר נאָך היינטיקס טאָג. איך בין היינט ניט געקומען וועגן ליבע. מען הייגנט צוויי מעשן, אומשולדיקע. איך וויל אַז דו זאָלסט זיי רעטן. גיב מיר א ברייוו צו כוואַסטנאַוו׳ן.

— דו ביסט געקומען צוליב דעם אַז, איך זאָל דיר לעבן א ברייוו צו כוואַסטו־נאַוו׳ן. — האָט זי אויסגערופן אנטוישט.

— דאָס הייסט, אַז ווען ניט וועגן דעם ברייוו וואָלסטו היינט אויך ניט געקומען!

— יאַדווינגאַ, מאַטער מיך היינט ניט וועגן ליבע. — האָט שענבערג זיך ביי איר געבעטן, — צוויי מענשלאַכע לעבנס שטייען אין קאָן. מען מוז זיי רעטן איי־דער עס וועט וועגן שפּעט.

— איך וויל גאָרניט וויסן! — האָט די לייד־נשאַפטלאַכע פאַליאַטשקע אויסגע־רופן און איר בוזעם האָט זיך געהויבן שטורמיש, — ליב מיך, וועל איך דיר געבן דעם ברייוו. איך וועל ניט אריבער־טאָנען די באַליידיקונג, אַז דער מאַן וועט מען איך ליב, האָט מיר באַזוכט ווי א פרעמדער, ניט אויסוויזנדיק קיין צערט־לאַכקייט.

פאַר די אויגן פון דעם יונגן אידישן סטודענט זיינען איצט אויפגעטראָטן די בילדער פון דעם לאַפּידישאַקער רב און פון דעם אלטן ר׳ שמשון׳ען, וועלכע ווע־רן געפירט צו דער תליה, ווי דורך קיין אנדערן, נאָר דורך אים אליין. איז דאָס געווען ניט ער, וועלכער האָט גע־בראַכט די וואָרנונג קעגן די רוסישע סאָלדאַטן? — פאַרוואָס מוזן די צוויי אידן שטאַרבן דורך אים?

דאָס האַרץ האָט אים פאַרדרייט פון ווייטאָג און ער האָט זיך געמאַכט די ביטערסטע פאָרווערפע.

שענבערג האָט געוואוסט זיין פעלער אַז ער איז ניט קיין רעדנער. ווען ער וואָלט געהאַט די פיאָיקייט א סך צו רעדן, וואָלט ער זיכער געקאָנט ווירקן אויף דער פּוילישער אריסטאָקראַטקע, אַז זי זאָל אים שוין געבן דעם ברייוו צו כוואַסטונאַוו׳ן און איר ליבעס האָפענונג זאָל זי אָפּלייגן אויף אַן אַנדערש מאָל.

אָבער דער גרויסער שווייגער ווי ער איז געווען האָט ער ניט געהאַט קיינע ווערטער צו איבערצייגן דער פאַרדאָרבע־נער פּאַליאַטשקע, אַז די צוויי מענשלאַ־כע לעבנס שטייען העכער און זיינען מער ווערט ווי איר ליבע.

זאָל ער מיט גוואַלד אַרויסרייסן פון איר דעם גוטיקן ברייוו? זאָל ער דורך דראָאונגען איר צווינגען צו טאָן, וואָס ער וועט איר הייסן?

ניין, דאָס קאָן א אידישער יונגערמאַן פון דעם אקאַדעמישן פאַראיין ניט טאָן. א חבר פון יהודה קאָן זיך ניט באַנוצן מיט זיין קראַפט קעגן א פרוי, ווייל זי איז שוואַכער פון אים..

— נו! וואָס האָסטו זיך פאַר׳חלומ׳ט? — האָט פאַנענקאַ יאַדווינגאַ אים אונטער־געבראָכן זיינע געדאַנקען — דו האָסט מיר דאָך פאַרזיכערט, אַז דו ליבסט מיך, אָט דאָס זיינען דיינע צערטלאַכקייטן?!

שענבערג האָט קוים געהערט אירע ווערטער. פאַר זיינע אויגן האָבן איצט געשוועבט די בילדער פון די צוויי אומ־גליקלאַכע אידישע פאַרשטייער פון לאַפּ־דישאַק. ווער ווייס, אין דער צייט ווען ער רעדט דאָ מיט דער שיינער פּאַליאַטש־קע היינגען שוין פּוילייכט די ביידע אידן אויף דער תליה מיט בלויע פּנים׳ער, מיט אַרויסגעשטאַרצטע אויגן און מיט אַרויס־געשטעקטע צונגען. ביידע פּוילייכט שאָק־לען זיך שוין אין דער לופט טויטע, דורך אים, נאָר דורך אים!

און אויב זיי לעבן נאָך, זיינען זייערע מינוטן געציילטע. יעדע סעקונדע איז טויר־ער, אויף א האָר היינגט זייער לעבן און ער קאָן זיי ניט העלפן — ליבע, ליבע פאַדערט זי פון אים!

א ווילדע פאַרצווייפלונג האָט אַרום־געכאַפּט דעם יונגן מאַן, און מיט דעם אימפּעט פון א מענש, וועלכער טרינקט זיך און וואַרט אויף רעטונג, האָט ער א ריס געטאָן דער שיינער פּאַליאַטשקע אין זיינע אַרעמס איר צוגעדריקט צו זיך אזוי פעסט, ווי ער וואָלט אַרויסדריקן פון איר — איר פאַרדאָרבענע נשמה.

שענבערג האָט אין דעם דאָזיקן אויר־גענבליק שטאַרק פאַרהאַקט די דאָזיקע אריסטאָראַטקע, וועלכע שטעלט א ר ליבע העבער אלס דאָס לעבן פון צוויי מענשן. עס האָט זיך אים געראַכט, אַז ער האָט אין זיין לעבן קיין מענש ניט געהאַקט אַזוי טיף, ווי ער האָסט די דאָזיקע פאַרדאָרבענע פרויענצימער.

אַז וויפיל קראַפט, וויפיל רויזיקע אַנ־שטרענגונג פאָדערט זיך פון א מאַן, וועלכער וויל זיין צערטלאַך צו א פרוי, ווערנט ער האָסט זי!

די דאָזיקע אומגאַטירלאַכע געפילן, די דאָזיקע אַנשטרענגונג האָט איצט אריי־בערגעטראָגן דער גרויסער שווייגער.

ער האָט געליב טאָן זיין האָט און געגעערטלאַך אין זיין אָפּשיי. ער האָט באַ־דעקט מיט קושן דאָס געזיכט פון דער פרוי, וועלכע האָט אים אָפּגעגעקלט, און זיין אומגאַטירלאַכע ליבע איז געווען א שטורמדיקע, א רייסנדע, אַן זאַנאַר פאַ־נענקאַ יאַדווינגאַ האָט זיך דערשראָקן זי האָט שוין געהאַט אין איר לעבן א סך ליבהאָבער, אָבער קיינער האָט איר ניט געליבט אזוי שטאַרק, אזוי ווילד.

זי האָט ניט פאַרשטאַנען, די פאַרדאָר־בענע פאַנענקאַ יאַדווינגאַ, אַז א מאַן קאָן זיין צערטלאַך ווען ער האָסט.

— — — — — — — — — — — —

— נו, דו ביסט צופרידן? — האָט ער גערעדט שטיל, אלס ער איז אויפגע־שטאַנען און איז אָפּגעטראָטן אייניקע טריט אויף צוריק, — און איצט גיב מיר דעם ברייוו.

ער איז געווען בלאַס און זיינע צוזאַ־מענגעדריקטע הענט האָבן באַוויזן וויפיל ער האָט אין די דאָזיקע מינוטן איבער־געלעבט.

ביי פאַנענקאַ יאַדווינגאַ האָבן די באַ־קען געגלוס, און די אויגן, וועלכע ז י האָט געהאַלטן אַראָפּגעלאָזן צו דער ערד האָבן געגלאַנצט.

— צי איך בין צופרידן? — ניין, איך בין גליקלאַך מיט דיין ליבע, — האָט זי געמורמלט. — אָ, ווען דו וואָלסט אי־מער קאָנען זיין לעבן מיר!

— גיב מיר דעם ברייוו! — האָט ער אויסגערופן שוין מיט צאָרן — יעדע מי־נוט אין טייער.

— און וואָס זאָל איך שרייבן? — האָט זי געפרעגט.

— שרייב כוואַסטונאַוו׳ן, — האָט שענבערג גערעדט האַרט, — אַז דו פאַרלאַנגסט אַז ער זאָל באַפרייען די 2 אידן, וועלכע ער האָט איבערגעגעבן צו דעם־פעלד גערעכט. אַזוי פאָדערסטו און דאָס מו זער טאָן, אָדער ווייניקסטנס זאָל ער זיי האַלטן אין געפענגעניש ביז זיי וועלן האָבן א פּראָצעס. די צוויי אידן שטייען אונטער דיין שוץ.

מיט צוויי מינוט שפּעטער האָט שענ־בערג נאָראָפּירט אויף א נעבאָרגטן פּערד צום וואַלד, וואו די סאָלדאַטן האָבן פריי־ער געפירט דעם רב און ר׳ שמשון׳ען, די צוויי אומגליקלאַכע אידישע פאַרשטייער פון לאַפּידישאַק.

מען באַוואונדערט א מענשן, וועלכער קאָן זיך אָפּזאָגן פון זיין ליבע צוליב אַן אידעאַל. מען באַטראַכט אים אלס העלד האָט ער געמורמלט נאָך שטאַרקער יאָ־גנדיק זיין פּערד, אָבער וויפיל מער העל־דישקייט איז עס ווען מען קאָן ליבן ווען מען האָסט . . .

שענבערג איז געווען זיכער, אַז ער וועט טרעפן כוואַסטונאַוו׳ן אויף דעם פּלאַץ. וואו די חינריכטונג דאַרף פאַר־קומען. א רוסישער אָפיצער זאָלנס זיך קיינמאָל ניט אָפּ פון דעם ספּעקטאַקל צו זעען ווי מען הייגנט אויף א אידן.

ער האָט אויף געוואוסט דעם גוואַלדי־קען איינפלוס, וואָס פאַנענקאַ יאַדווינגאַ האָט געהאַט אויף דעם רוסישן אָפיצער וועלכער וועט געוויס ניט וואַגן צוריק צו ווייזן איר פאַרלאַנג.

און שענבערג האָט אומדערבאַרמלאַך געיאָגט זיין פערד אין א ווילדן גאַלאָפּ צו דעם וואַלד.

שוין פון ווייטן האָט ער דערהערט שטי־מען, וואָס ער האָט ניט געקאָנט אונ־טערשיידן. דאָס זיינען געווען אומבאַ־שטימטע קלאַנגען פון צאָרן אויסגעמישט מיט קרעכצן, אַן אטעם איז שענבערג אַרונטערגעשפּרונגען פון דעם פערד און האָט אַנאַנדערגערוקט די צוויגן.

ער איז געווען אין א צושטאַנד פון שרעקלאַכער אויפרעגונג, זיין יעדער נערוו איז געווען געשפּאַנט, ער האָט קיין זאַך אַרום זיך ניט געזעען, ער האָט נאָר גע־זוכט כוואַסטונאַוו׳ן.

אין זיינע בליקן זיינען געפאַלן אויף דעם רוסישן קאַפּיטאַן, וועלכער איז געזעסן אויפ׳ן גראָז צווישן אייניקע קלענערע אָפיצערן מיט די פיס אונטער זיך ווי א טערק און ער האָט געטרונקען ווייַן פון א פלאַש.

(פאָרטזעצונג קומט)

"איקאָר", אָדער אַן אַנדערע אָרגאַניזאַציע פאַר בירא־בידזשאַן?

פון פ. קודין

דער אַפּקאַנג פון דער אידישער פאַ־לאַנזיאַציע אין סאָוועטן פאַרבאַנד האָט דורכגעבראָכן אַלע הויכע צוימען אין די־קע וועגן און דאָך דערגרייכט צו דער אידישער עפנטלאַכקייט אין אַמעריקע. א גרויסע צאָל אַנהייגנער און פריינט האָבן פון אַנהויב אָן גלייך זיך געשטעלט אין דינסט צו דער קאָלאָניזאַציע אין האָ־בען פאַר דעם צוועק גענערינדעט דעם „איקאָר". מיט דער צייט האָט די אידי־שע קאָלאָניזאַציע אָנגעהויבן צו ווערן אַלץ מער און מער פּאָפּולער, דער „אי־קאָר", ווי איר שטייצער, האָט אָנגעהויבן ציען צו זיך אַלץ מער און מער אויפ־מערקזאַמקייט און אַלץ נייע און נייע שיכטן האָבן אָנגעהויבן זיך אריינציען אין זיין אַרבעט. יד טעטיקייט פון אַן קאָר האָט זיך פאַרברייטערט פון יאָר צו יאָר און דערמיט, נאַטירלאַך, איז אויך געוואַקסן די מישות׳דיקע הילף, וועלכע ער האָט געשאַפן.

ווען די סאָוועט־רעגירונג האָט צוריק מיט צוויי יאָר פאַרקלאַמירט בירא־בי־דזשאַן אלס פּלאַץ פאַר אידישער מאַסן־קאָלאָניזאַציע מיט׳ן אויסזיכט צו פאַר־וואַנדלען דאָס פּלאַץ אין א אידישער אויטאָנאָמער סאָוועטן רעפּובליק, האָט דער איקאָר מיט באַנייסטערונג אויפגע־נומען די באַשטימונג און האָט פון דאַן אָן זיין נאָכנעם אַרבעט געווידמעט לטובת דעם אויפבוי פון בירא־בידזשאַן.

דער ענין בירא־בידזשאַן האָט אריינ־געבראַכט אין דער אַרבעט פון איקאָר פיל אויפגאַנג און אויך גרעסערע שוועי־ריקייט. אין דער צייט אַלעבער צייט האָט דאָס אָבער אריינגעבראַכט פריש ענ־טוזיאַס, שטאַרקערן מוט. אַלטע טוער זיינען פאַר דעם באַגייסטערט געוואָרן, נייע זיינען צוליב דעם אריינגעקומען, און בײַ קיינעם האָט זיך ניט געשטעלט קיין פראַגע צי אין דער איקאָר אָרגאַני־זאַציע אַפּ שטיצן די קאָלאָניזאַציע אין בירא־בידזשאַן.

סׄ׳איז פאַרקיינעם אויך קיין סוד ניט געווען, אַז אין דער אַרבעט פון איקאָר נעמען א טיכטיק אַנטייל אידישע קאָ־מוניסטן. אַן דאָס איז געווען נאַטיר־לאַך, ווייל זיי זיינען געווען (און זיי האָבן דאָס באַראַפּט זיין) די ערשטע, וועלכע האָבן פאַרערבענט די דאָזיקע אַר־בעט. אַלס איינע פון זייערע דירעקטע אויפגאַבן. קיינער האָט דאָס זאָנאַר ניט באַטראַכט ווי א חסרון, ניט פאַר זיי, די קאָמוניסטן, ניט פאַר דער אַרבעט גופא. אדרבה, די ערנסטע און אויפריכטיקע פריינט פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע, נאָר פון אומפאַרטייאישן לאַנער, האָבן דעם אַקטיוון אַנטייל פון די אַמעריקאַ־נער אידישע קאָמוניסטן. אין דער אַ־בעט פון איקאָר באַטראַכט אלס געווינס פאַר דער קאָלאָניזאַציע. זיי האָבן פאַר־שטאַנען, אַז ביי דער אַטמאָספערע פון פון פאַרשריינען און פאַראַכטונג די אידי־שע קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטן פאַרבאַנד וועלכע האָט געהערשט אין הערשט נאָך ער הויט אין אַמעריקע, וואָלט אַז דעם אַנטייל פון די קאָמוניסטן, די קאָלאָני־זאַציע זיכער ניט געקראָגן די פּאָפּולאַרי־טעט, ווי זי האָט דאָס געקראָגן א דאַנק זייער אַנטייל. פאַר אַזא וויכטיקער פּאַ־זיטיווער אַרבעט האָט צו זיי געקאָנט אויסגעדריקט ווערן נאָר אַנערקענונג.

אָבער ס׳איז געקומען א צייט, וועלכע געוויסע עלעמענטן אין׳ם „איקאָר" האָ־בען דעם „שלום בית" מער ניט געקאָנט אַדער ניט געוואָלט אַנהאַלטן. ס׳האָט זיך מענות פון מענשן, וועלכע שטעלן זיך אַרויס אלס פריינט פון בירא־בידזשאַן נאָר אלס קעגנער פון „איקאָר".

אויסגעבילדעט א גרופּע „אָפּאָזיציאָנערן" וועלכע האָבן זיך פּלוצלונג אַרומגעקוקט, אַז מיטאַרבעטן מיט די קאָמוניסטן אין איקאָר קאָן מען ווייטער ניט, אַז זיי זיי־נען נאָר א שטערונג צו דער אַרבעט, צו דעם דערפאָלג פון דער אידישער קאָלאָ־ניזאַציע. זיי האָבן באַלד אויפגעגאַפּט אַן אויסגעשטרעקט די הענט צו די „אמת׳ע" פריינט פון דער קאָלאָניזאַציע נאָר שטענדיקע „קענער" פון׳ם איקאָר אַן צוואַמען מיט „פאַראייניקט כחות" האָט מען געגעבן אַן אַטאַקע קעגן די קאָמוניסטן אַן זייער „שערלאַכער אַר־בעט" אין איקאָר, ניט פאַרגעסנדיק דער־ביי צו דערמאָנען זייער „פאַרניכטנדיקע דאָר" אויף אלע אַנדערע געביטן, וואו זיי ליגן נאָר צו זייער האַנט.

מ׳האָט אָנגעהויבן אַנווייזן פאַרשיי־דענערליי מאָטיוון פאַרוואָס די קאָמו־ניסטן זאָלן ניט האָבן קיין האַנט אין דער פירערשאַפט פון איקאָר און פאַר־וואָס די אַפּרוּרונג מוז אַרבעטן „צוי־שן שכנדו". אָבער די הויפּט מאָטיוון זיינען געווען אומעפּער פאַרגעדע : ער־שטענס, נאָכדעם ווי די אידישע קאָמו־ניסטן אין אַמעריקע האָבן מיט זייער שטערונג צו די פאַלעסטינער געשעענישן זיך אַרויסגעוויזן פאַר זיי אַלס אידישע אַרבעטער, ווי אַזוי אַן אַנ־דערע) פאַרטרויען מיר יא דאָס גאַנצע בויען פון א ניי־אידיש נאַציאָנאַל לע־בען, נאָר די אַמעריקאַנער אידישע קאָמו־ניסטן פאַרטרויען מיר ניט די לערך פיל קלענערע אַרבעט פון שאַפן בלויז שטיצע פאַר דער אַרבעט. מיט וואָס זיינען די אַמעריקאַנער קאָמוניסטן ערגער פון די רוסלענדישע? זיינען דען ניט ביידע פאַרטייען, ווי די דאַרטיקע, אַי די הינע, צוויי לייבלאַכע שוועסטער געבוירן פון איין מוטער סאַציאַלע־רעוואָלוציע? און אפילו די פאַלעסטינער געשעענישן, פאַר וועלכע מיר האָבן פאַראורטייילט די אַמעריקאַנער קאָמוניסטן, האָבן דען ניט געקראָגן די זעלבע אָפּשאַצונג פון דער רוסלענדישער קאָמפּאַרטיי? וואָס זשע הייסט דאָס — די קאָמוניסטן אויף דיקע אַן און וועגן זיי געפינען זיך אויף אונ־זער ערד וועגן זיי „אויסוואַרפן"?

אויף דעם האָבן זיך די „אָפּאָזיציאָנע־רען" צום איקאָר באַוואָרנט מיט נאָך א תירוץ, מיט נאָך א מאָטיוו, און דאָס איז: מילא, מיט אונז וואָלט איר שוין ווי ס׳ניט איז דורכגעקומען, מיר וואָלטן שוין אפשר איינגיין אויף אַזא קאָמפּרא־מיס, ווי ווייטער מיטצואַרבעטן מיט אייך. אָבער דאָס פאָלק, די מאַסן — וואָס טוט מען מיט זיי? זיי וועלן דאָך בײַדיקע ניט וועלן שטיצן אַן אַרגאַניזאַ־ציע אין וועלכער ס׳באַטייליקן זיך קאָ־מוניסטן. שמעלט זיך א פראַגע: ווער האָט געפרעגט. ביים „פאָלק" און ווען האָט דאָס „פאָלק" געגעבן אַזא ענט־פער. מיר האָבן, אַז דאָס פאָלק האָט נאָך בכלל אין אַזעלכע פראַגן זיך ניט אַרויסגעוויזן. דאָס פאָלק וועט זיך אָפּרו־פען אויף א איקאָר מיט קאָמוניסטן באַ־גלייט, ווי אויף א איקאָר אַן קאָמוניסטן. נאָר א ווייכטיקע ראָל שפּילן דאָ די, וועל־כע ריידן אין נאָמען פון פאָלק׳ וועלכע טרעטן אַרויס ווי זיינע פאַרטרעטער. דאָס דערציילן דעם פאָלק: „ווי ווייסן מיין ליב פאָלק, אַז דו האָסט די קאָמוניסטן, דו האָסט זיי ניט פאַרלייגן, דו טאָרסט זיי ניט פאַרטרויען אויף קיין האַר א. א. וו.״ אַן־אַ טייל פון׳ם פאָלק קלעפּן זיך אָט די ״דערקלערונגען״ גאַנץ גוט צו. אַן אין נאָמען פון אָט דער טייל ריידן שוין שפּעטער די ״פאָלקס־מענשן״ ווי אמת׳ע אויסדריקער פון׳ם ״פאָלקס־ווילן״.

קאָן מען האָפן, אַז אָט די ״פאָלקס־מענשן״ וועלן מיט אַזאַ סאָרט געשאַפע־נעם ״פאָלקס־ווילן״ קאָנען אויפטאָן עפּעס פאַזיטיווס פאַר בירא־בידזשאַן? אַן־דער וואָלט דאָס געקאָנט באַווייזן? אַן־דאָס וועדט געלייגט אַלס גרונט־מאָטיוו פאַר ניט וועלן מיטאַרבעטן מיט די קאָ־מוניסטן.

די אַפּרוּרונג פון די אַפּאָזיציאָנערן, אַז די קאָמוניסטן זאָלן זיך צוריקציען פון׳ם איקאָר איז געווייזנלאַך ניט באַ־פריידיקט געוואָרן. דעם צוטפער אויף זייער אַפּרוּרונג האָבן געגעבן זיי נאָר די קאָמוניסטן אין׳ם איקאָר אַן קאָמוניסטן. אין׳ם איקאָר אַן איקאָר אַן קאָמוניסטן. די אַפּרוּרונג איז געווען אַן אַנאַנאַלישע לע־גיטימע. אַזוי ווי אַן אַנדערע אַרבעט פון דער אַרבעט. מיט וואָס זיינען די אַמעריקאַנער קאָמוניסטן ערגער פון די רוסלענדישע? זיינען דען ניט ביידע פאַרטייען, ווי די דאָרטיקע, אַי די הינע, צוויי לייבלאַכע שוועסטער געבוירן פון איין מוטער סאָציאַלע־רעוואָלוציע? און אפילו די פאַלעסטינער געשעענישן, פאַר וועלכע מיר האָבן פאַראורטייילט די אַמעריקאַנער קאָמוניסטן, האָבן דען ניט געקראָגן די זעלבע אָפּשאַצונג פון דער רוסלענדישער קאָמפּאַרטיי? וואָס זשע הייסט דאָס — די קאָמוניסטן אויף דיקע אַן און וועגן זיי געפינען זיך אויף אונ־זער ערד וועגן זיי „אויסוואַרפן"?

אויף דעם האָבן זיך די „אָפּאָזיציאָנע־רען" צום איקאָר באַוואָרנט מיט נאָך א תירוץ, מיט נאָך א מאָטיוו, און דאָס איז: מילא, מיט אונז וואָלט איר שוין ווי ס׳ניט איז דורכגעקומען, מיר וואָלטן שוין אפשר איינגיין אויף אַזאַ קאָמפּרא־מיס, ווי ווייטער מיטצואַרבעטן מיט אייך. אָבער דאָס פאָלק, די מאַסן — וואָס טוט מען מיט זיי? זיי וועלן דאָך בײַדיקע ניט וועלן שטיצן אַן אַרגאַניזאַ־ציע אין וועלכער ס׳באַטייליקן זיך קאָ־מוניסטן. שמעלט זיך א פראַגע: ווער האָט געפרעגט. ביים „פאָלק" געגעבן אַזאַ ענט־פער. מיר האָבן, אַז דאָס פאָלק האָט נאָך בכלל אין אַזעלכע פראַגן זיך ניט אַרויסגעוויזן. דאָס פאָלק וועט זיך אָפּרו־פען אויף א איקאָר מיט קאָמוניסטן באַ־גלייט, ווי אויף א איקאָר אַן קאָמוניסטן. אין׳ם איקאָר אַן אַנדערע אַרבעט פון׳ם קאָמוניסטן אַרבעט מיט די קאָ־מוניסטן (ווייל דאָרטן זיינען דאָ א הויב־שע צאָל ניט־רוסן, ווי אידישע און אַנ־דערע) אַרבעטן מיר יא דאָס גאַנצע בויען פון א ניי־אידיש נאַציאָנאַל לע־בען, נאָר די אַמעריקאַנער אידישע קאָמו־ניסטן אַרבעטן מיר ניט די לערך פיל קלענערע אַרבעט פון שאַפן בלויז שטיצע פאַר דער אַרבעט. מיט וואָס זיינען די אַמעריקאַנער קאָמוניסטן ערגער פון די רוסלענדישע? זיינען דען ניט ביידע פאַרטייען, ווי די דאָרטיקע, אַי די הינע, צוויי לייבלאַכע שוועסטער געבוירן פון איין מוטער סאָציאַלע־רעוואָלוציע? און אפילו די פאַלעסטינער געשעענישן, פאַר וועלכע מיר האָבן פאַראורטייילט די אַמעריקאַנער קאָמוניסטן, האָבן דען ניט געקראָגן די זעלבע אָפּשאַצונג פון דער רוסלענדישער קאָמפּאַרטיי? וואָס זשע הייסט דאָס — די קאָמוניסטן אויף דיקע אַן און וועגן זיי געפינען זיך אויף אונ־זער ערד וועגן זיי „אויסוואַרפן"?

אויף דעם האָבן זיך די „אָפּאָזיציאָנע־רען" צום איקאָר באַוואָרנט מיט נאָך א תירוץ, מיט נאָך א מאָטיוו, און דאָס איז: מילא, מיט אונז וואָלט איר שוין ווי ס׳ניט איז דורכגעקומען, מיר וואָלטן שוין אפשר איינגיין אויף אַזאַ קאָמפּרא־מיס, ווי ווייטער מיטצואַרבעטן מיט אייך. אָבער דאָס פאָלק, די מאַסן — וואָס טוט מען מיט זיי? זיי וועלן דאָך בײַדיקע ניט וועלן שטיצן אַן אַרגאַניזאַ־ציע אין וועלכער ס׳באַטייליקן זיך קאָ־מוניסטן. שמעלט זיך א פראַגע: ווער האָט געפרעגט. ביים „פאָלק" געגעבן אַזאַ ענט־פער. מיר האָבן, אַז דאָס פאָלק האָט נאָך בכלל אין אַזעלכע פראַגן זיך ניט אַרויסגעוויזן. דאָס פאָלק וועט זיך אָפּרו־פען אויף א איקאָר מיט קאָמוניסטן באַ־גלייט, ווי אויף א איקאָר אַן קאָמוניסטן. אין׳ם איקאָר אַן איקאָר אַן קאָמוניסטן. די אַפּרוּרונג איז געווען אַן אַנאַנאַלישע לע־גיטימע. אַזוי ווי אַן אַנדערע אַרבעט פון